

Papier en kartonnage, geschikt voor niveau 3 (K0374)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-06

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Beheerst een productieproces binnen de papier- en/of kartonnage industrie	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar in de papier-, karton- en golfkartonindustrie werkt meestal in volcontinuïdient en voert naast de standaard de minder routinematige werkzaamheden uit. Hij kan ketendenken binnen het productieproces en is op meerdere werkplekken binnen het papier/karton-productieproces inzetbaar. Hij neemt actie bij afwijkende omstandigheden, om de continuïteit van het proces zoveel mogelijk te waarborgen. Hij lost problemen en storingen op en vertaalt deze naar consequenties voor andere delen van het papier/karton-productieproces. Hij maakt hierbij gebruik van (specialistische) kennis en en vaardigheden gericht de productie van papier en karton.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van zijn eigen werk. Hij kan productiestoringen voorkomen en tijdig ingrijpen in het papier/karton-productieproces. Hij heeft naast de uitvoerende rol een begeleidende en aansturende rol ten aanzien van minder ervaren collega's. Hij kan bij de uitvoering van zijn werkzaamheden altijd terugvallen op een vakvolwassen collega of leidinggevende
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Beheerst een productieproces binnen de papier- en/of kartonnage industrie	Je verzamelt en analyseert proces- en kwaliteitsdata tijdens een papier- of kartonnageproces en koppelt afwijkingen aan mogelijke oorzaken. Je beschrijft welke machine-instellingen je controleert, welke correcties je toepast of voorstel doet en hoe je borgt dat de productkwaliteit binnen norm blijft. Je werkt daarbij volgens veiligheids-, hygiëne- en milieuregels.	- Je bereidt de productieopdracht voor volgens werkbom en specificaties - Je checkt vooraf de machine- en randapparatuur volgens checklist - Je start het proces en stabiliseert de productie binnen ingestelde waarden - Je registreert tijdens draaien continu relevante procesparameters en alarms - Je controleert periodiek productkwaliteit met vastgelegde meetpunten - Je vergelijkt meetresultaten met toleranties en kwaliteitsnormen - Je identificeert afwijkingen en legt mogelijke oorzaken systematisch vast - Je voert een gerichte correctie uit aan instellingen binnen proceduregrenzen - Je bewaakt na bijsturen direct de effecten op kwaliteit en processtabiliteit - Je herhaalt controles tot afwijkingen aantoonbaar binnen norm zijn - Je neemt passende hygiëne- en	- Je voert controles uit op vooraf vastgelegde meetpunten tijdens een stabiele productieperiode - Je onderbouwt afwijkingen met concrete data en koppelt deze aan oorzaken - Je kiest correcties passend bij proceduregrenzen en veiligheidsafspraken - Je toont dat bijsturen aantoonbaar leidt tot kwaliteit binnen toleranties - Je beschrijft minimaal één hygiëne- en één milieumaatregel tijdens ingrijpen - Je rapporteert acties en resultaten volledig en begrijpelijk voor overdracht

		milieuacties volgens instructies tijdens ingrijpen - Je communiceert processtatus, afwijkingen en acties aan collega of leidinggevende - Je maakt een eindrapport met conclusie, gerealiseerde kwaliteit en verbeterpunten	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Beheerst een productieproces binnen de papier- en/of kartonnage industrie	Je voert een deel van het productieproces uit waarbij je een visuele productafwijking herkent. Je analyseert de mogelijke oorzaak vanuit machine-instellingen en grondstofinvloeden, stelt passende parametercorrecties voor en voert ze uit. Je bewaakt vervolgens of de productkwaliteit herstelt en legt je keuzes en resultaten vast in je portfolio, inclusief naleving van veiligheid, hygiëne en milieu	- Je identificeert een actuele productafwijking op het papier of karton tijdens het proces - Je beschrijft de afwijking met locatie, uiterlijk en eventuele trends in de productie - Je raadpleegt procesinstructies en productieregistraties om mogelijke oorzaken te verzamelen - Je controleert relevante machineparameters die de kwaliteit beïnvloeden binnen jouw proces - Je beoordeelt de invloed van grondstofeigenschappen op het waargenomen eindresultaat - Je bepaalt een gerichte set parameterwijzigingen om de afwijking te corrigeren - Je voert de instellingen gefaseerd door en voorkomt onnodige verstoring van het proces - Je bewaakt tijdens de verwerking of de productkwaliteit aantoonbaar richting norm herstelt - Je vergelijkt de resultaten met vooraf vastgestelde kwaliteitscriteria en specificaties - Je corrigeert bij afwijkend gedrag opnieuw met een tweede,	- Je laat een aantoonbare afwijking zien en beschrijft deze eenduidig - Je onderbouwt correcties vanuit parameters én procescontext van papier of karton - Je voert minimaal twee correctiestappen uit bij onvoldoende herstel - Je bewaakt het herstel met een toetsbare kwaliteitsbeoordeling - Je toont naleving van veiligheids-, hygiëne- en milieuprocedures in je uitvoering - Je rapporteert acties en resultaten volgens bedrijfsregels en maakt ze herleidbaar

		onderbouwde aanpassing - Je signaleert procesverstoringen, verhelpt ze binnen jouw bevoegdheid en registreert acties - Je controleert of veiligheid, hygiëne en milieuprocedures tijdens de werkzaamheden zijn gevolgd - Je rapporteert de bevindingen en parameterwijzigingen volgens bedrijfsregels aan betrokkenen - Je evalueert wat effectief was en welke aandachtspunten je meeneemt voor een volgende run	
--	--	--	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Beheerst een productieproces binnen de papier- en/of kartonnage industrie	Je voert een korte test-/werkperiode uit waarin je visuele web-afwijkingen en kwaliteitsverlies herkent, de relevante procesparameters aanpast en de effecten documenteert. Je onderbouwt keuzes voor bijsturing met kennis over coatings, additieven en invloed van machine-instellingen op producteigenschappen, en je borgt veiligheid en milieu volgens geldende regels.	- Je bereidt je werkplek voor volgens instructies en veiligheidsregels - Je controleert machine- en randapparatuur op technische staat en instellingen - Je start de papierproductie- of bewerkingsmachine volgens procedure - Je observeert continu het web en noteert elke afwijking tijdig - Je koppelt de afwijking aan mogelijke oorzaken in procesparameters - Je past gericht één of meer parameters gecontroleerd aan - Je bewaakt het effect van de bijsturing op zichtbare kwaliteit - Je corrigeert opnieuw wanneer de afwijking onvoldoende afneemt - Je verwerkt relevante instellingen en productiegegevens in een logboek - Je beschrijft relatie tussen bijsturing, coatings en gewenste eigenschappen - Je controleert of gebruikte additieven passend zijn bij de gewenste kwaliteit	- Je toont minstens twee momenten van afwijking én daaropvolgende bijsturing - Je beschrijft per bijsturing welke parameter(s) zijn aangepast en waarom - Je onderbouwt de gekozen bijsturing met relatie naar producteigenschappen - Je gebruikt minimaal één kwaliteitscriterium voor de beoordeling van resultaat - Je volgt aantoonbaar veiligheids- en milieu-instructies tijdens uitvoering - Je documentatie is compleet, consistent en traceerbaar per tijdstip

		- Je handelt indien nodig volgens storingsprocedure en meldt afwijkingen - Je rondt de proef af en sluit de machine veilig volgens procedure - Je evalueert het eindresultaat en legt leerpunten vast voor volgende ronde	
--	--	---	--

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl